

1. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №8

Завдання

Перевірити, чи точка $M_1(2;1;0)$ належить площині $Q: x - 2y + z = 0$.

Розв'язання

Заповніть таблицю, підбравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даних ситуації запропонованому алгоритмі
1	2	3
1	В дане рівняння площини підставити замість x, y, z координати даної точки x_1, y_1, z_1 , відповідно	$2 - 2 \cdot 1 + 0 = 0$, або $0 \equiv 0$
2	Якщо при цьому утвориться тотожність, то M_1 лежить на Q	Точка $M_1(2; 1; 0)$ лежить на даній площині

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Перевірити, чи точка $M_1(4; -2; 0)$ належить площині $Q: 2x - 4y + z = 0$.

Завдання 2

Перевірити, чи точка $M_1(0; -7; 5)$ лежить на площині $Q: x - 4y + z + 1 = 0$.

Завдання 3

Перевірити, чи точка $M_1(5; 0; 1)$ лежить на площині $Q: 3x + y + 3z + 5 = 0$.

Завдання 4

Перевірити, чи точка $M_1(1; -2; 2)$ лежить на площині $Q: 6x - y + 3z = 0$.

Завдання 5

Перевірити, чи точка $M_1(8; -1; 0)$ лежить на площині $Q: x - 2y + z + 1 = 0$.

2. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №9

Завдання

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори
 $\vec{c}_1 = (1; -5; 2), \vec{c}_2 = (2; 6; 1)$.

Розв'язання

Заповніть таблицю, підбравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даній ситуації запропонованому алгоритмі
1	2	3
1	Впевнитись, що \vec{c}_1 і \vec{c}_2 колінеарні вектори	$\frac{1}{2} \neq \frac{-5}{6} \neq \frac{2}{1}$ Умова колінеарності двох векторів не виконується. Отже, \vec{c}_1 і \vec{c}_2 не колінеарні
2	Знайти векторний добуток $\vec{c}_1; \vec{c}_2$: $\vec{c}_1; \vec{c}_2 = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \end{vmatrix}$	$\vec{c}_1; \vec{c}_2 = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & -5 & 2 \\ 2 & 6 & 1 \end{vmatrix}$
3	Обчислити детермінант із п. 2, записавши його у вигляді $x_3\vec{i} + y_3\vec{j} + z_3\vec{k}$.	$\vec{c}_1; \vec{c}_2 = \begin{vmatrix} - & 2 \\ 6 & 1 \end{vmatrix} \cdot \vec{i} - \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} \cdot \vec{j} + \begin{vmatrix} 1 & -5 \\ 2 & 6 \end{vmatrix} \cdot \vec{k} = -7\vec{i} + \vec{j} + 6\vec{k},$ тобто $x_3 = -7, y_3 = 1, z_3 = 6$
4	Взяти $\vec{n} = (x_3; y_3; z_3)$	$\vec{n} = (-7; 1; 6)$

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори
 $\vec{c}_1 = (0; -2; 1), \vec{c}_2 = (8; 5; 1)$.

Завдання 2

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори

$$\vec{c}_1 = (0; -2; 1), \vec{c}_2 = (8; 5; 1).$$

Завдання 3

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори
 $\vec{c}_1 = (2; 2; 0), \vec{c}_2 = (7; 3; 4)$

Завдання 4

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори
 $\vec{c}_1 = (1; 0; 1), \vec{c}_2 = (6; 2; -1)$

Завдання 5

Знайти нормальний вектор n площини, в якій лежать вектори
 $\vec{c}_1 = (4; -1; 10), \vec{c}_2 = (-8; 2; -20).$

3. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №10

Завдання

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $x + 3y + 2z - 2 = 0.$

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	Замість x_0, y_0 взяти два довільні числа і в рівнянні площини покласти $x = x_0, y = y_0$	Нехай $x_0 = -2, y_0 = 0.$ $1 \cdot (-2) + 3 \cdot 0 + 2z - 2 = 0,$ або $2z - 4 = 0.$
2	Із отриманого рівняння знайти $z = z_0$	$2z_0 = 4, z_0 = 2.$ Отже, $(x_0, y_0, z_0) = (-2, 0, 2).$

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $2x + y + 5z - 2 = 0.$

Завдання 2

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $x - 4y + 2z - 1 = 0$.

Завдання 3

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $x + 3y + z + 8 = 0$.

Завдання 4

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $5x - 2y + z = 0$.

Завдання 5

Знайти координати x_0, y_0, z_0 якої-небудь точки, яка належить площині
 $2x - y + 9z - 1 = 0$.

4. Приклад виконання вправи тренінгу на властивість №11

Завдання

Написати рівняння площин, які проходять через точку $M_0(1; -2; 3)$

а) паралельно площині $4x + 2y - z + 5 = 0$;

б) перпендикулярно до прямої $\frac{x-1}{3} = \frac{y-2}{0} = \frac{z+1}{1}$.

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даній ситуації запропонованому алгоритмі
1.	Оволодіти різними способами задання площини в просторі	
2.	Виписати координати вектора нормалі даної площини	$\vec{n} = (4; 2; -1)$
3.	Написати рівняння площини, яка паралельна даній, і проходить через точку M_0	$4x + 2y - z + 5 = 0$ або $4x + 2y - z + 5 = 0$
4.	Виписати координати напрямного вектора	$\vec{s} = (3; 0; 1)$

	даної прямої	
5.	Написати рівняння площини, яка перпендикулярна до даної прямої і проходить через точку M_0	$3(x-1) + (y+2) + (z-3) = 0$ або $3x + y + z - 2 = 0$ Площина паралельна OY

Розв'яжіть самостійно наступні завдання

Завдання 1

Написати рівняння площини, яка проходить через точку $M_0 (5; -3; 7)$ і паралельна площині $x + y - z + 0 = 0$.

Завдання 2

Написати рівняння площини, яка проходить через точку $M_0 (0; -1; 4)$ і перпендикулярна до прямої $\frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{6} = \frac{z+3}{7}$.

Завдання 3

Написати рівняння площини, яка проходить через точку $M_0 (1; -1; 1)$ і паралельна координатній площині XOZ .

Завдання 4

Написати рівняння площини, яка проходить через початок координат і перпендикулярна до прямої $\frac{x-1}{3} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z+1}{1}$.

Завдання 5

Написати рівняння площини, яка проходить через точку $M_0 (1; -3; 1)$ і перпендикулярна до осі OY .

5. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №12

Завдання

Написати рівняння прямої, яка проходить через точку $M_0 (1; 2; -1)$ і

а) має напрямний вектор $\vec{p} = (1; 0; 1)$

б) перпендикулярна до площини $x + 4y - 2z + 5 = 0$;

с) проходить через точку M_0 і $M_1(0; 5; 1)$

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1.	Написати канонічне рівняння прямої, яка проходить через точку M_0 з напрямним вектором \vec{p}	$\frac{x-}{2} = \frac{y-}{0} = \frac{z+}{1}$ ця пряма перпендикулярна осі OY
2.	Виписати координати вектора нормалі n для даної площини	$\vec{n} = \langle 4; - \rangle$
3.	Написати канонічне рівняння прямої, яка проходить через точку M_0 з напрямним вектором \vec{n}	$\frac{x-}{1} = \frac{y-}{4} = \frac{z+}{-}$
4.	Знайти координати вектора $\overrightarrow{M_0M_1}$	$\overrightarrow{M_0M_1} = (0 - 1; 5 - 2; 1 - (-1))$ $\overrightarrow{M_0M_1} = (-1; 3; 2)$
5.	Написати канонічне рівняння прямої, яка проходить через точку M_0 з напрямним вектором $\overrightarrow{M_0M_1}$	$\frac{x-}{-} = \frac{y-}{3} = \frac{z+}{2}$

Розв'яжіть самостійно наступні завдання:

Завдання 1

Написати рівняння прямої, яка проходить через точку $M_0 (1;1;1)$ і має напрямний вектор $\vec{p} = \langle 0; 7; \rangle$.

Завдання 2

Написати рівняння прямої, яка проходить через точку $M_0 (2;-8;1)$ і паралельна до прямої $\frac{x-}{6} = \frac{y-}{-} = \frac{z+}{4}$.

Завдання 3

Написати рівняння прямої, яка проходить через точку $M_0 (3;2;-6)$ і перпендикулярна до площини $x + 4y - 7z = 0$.

Завдання 4

Дані вершини трикутника $A(-2;1;7)$, $B(8;0;3)$, $C(6;2;2)$. Записати рівняння його сторін.

Завдання 5

Записати рівняння перпендикуляра, опущеного з точки $A(1;9;6)$ на площину $5x + 5y - 2z + 3 = 0$.

Завдання 6

Записати рівняння перпендикуляра, опущеного з точки $A(1;3;7)$ на площину XOY .

6. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №13

Завдання

прямої, заданої як перетин. Знайти напрямний вектор p двох площин:

$$\begin{cases} x - 3y - 2z - 1 = 0, \\ 2x + y + z = 0. \end{cases}$$

Розв'язання

Заповніть таблицю, підбравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ П\П	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	Виписати координати нормальних векторів \vec{n}_1 і \vec{n}_2 даних площин	$\vec{n}_1 = (1; 3; -2)$, $\vec{n}_2 = (2; 1; 1)$
2	Знайти векторний добуток $\vec{n}_1 \times \vec{n}_2$ і записати його у вигляді $x_0\vec{i} + y_0\vec{j} + z_0\vec{k}$	$\vec{n}_1 \times \vec{n}_2 = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 3 & -2 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} = \vec{i} + \vec{j} - \vec{k}$ тобто $x_0 = 1$, $y_0 = 1$, $z_0 = -1$
3	Взяти $\vec{p} = (x_0; y_0; z_0)$	$\vec{p} = (1; 1; -1)$

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Знайти напрямний вектор p прямої, заданої як перетин двох площин:

$$\begin{cases} 2x + y + 3z + 1 = 0, \\ x - 2y + z - 1 = 0 \end{cases}$$

Завдання 2

Знайти напрямний вектор p прямої, заданої як перетин двох площин:

$$\begin{cases} x + 2y + z + 1 = 0, \\ 4x - y + 8z - 2 = 0 \end{cases}$$

Завдання 3

Знайти напрямний вектор p прямої, заданої як перетин двох площин:

$$\begin{cases} 2x + y + z = 0, \\ 4x - y + 5z - 1 = 0 \end{cases}$$

Завдання 4

Знайти напрямний вектор p прямої, заданої як перетин двох площин:

$$\begin{cases} x + 2y + z + 1 = 0, \\ 6x - y + z - 9 = 0 \end{cases}$$

Завдання 5

Знайти напрямний вектор p прямої, заданої як перетин двох площин:

$$\begin{cases} 5x + y - 6z + 1 = 0, \\ 3x - y + 7z = 0 \end{cases}$$

7. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №14

Завдання

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $x + 0y - z = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = 5t, \\ y = 2 - 6t, \\ z = 8 + t. \end{cases}$$

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	Розв'язати систему рівнянь, складену з рівнянь площини і прямої: $Ax_1 + lt_1 + Bx_1 + mt_1 + Cx_1 + nt_1 + D = 1$, і знайти значення $t = t_0$, відповідне точці перетину M_0 .	$5t + 0 - t - 6 + t = 1$ $t = t_0 = -\frac{20}{60} = -\frac{1}{3}$
2	Знайти $x_0 = x_1 + t_0$, $y_0 = y_1 + t_0$, $z_0 = z_1 + t_0$ із рівняння прямої.	$x_0 = 4(-\frac{1}{3}) = -\frac{4}{3}$, $y_0 = 2 - 6(-\frac{1}{3}) = 4$, $z_0 = 8 + (-\frac{1}{3}) = \frac{23}{3}$ $M_0 = (-\frac{4}{3}; 4; \frac{23}{3})$

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $x + y - 12z = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = 1 + t, \\ y = 3 - 6t, \\ z = 5t. \end{cases}$$

Завдання 2

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $2x + y - 5z = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = 2 + 5t, \\ y = 3 - 6t, \\ z = 1 + t. \end{cases}$$

Завдання 3

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $7x + 2y - z = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = t, \\ y = 12 - t, \\ z = 1 + t. \end{cases}$$

Завдання 4

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $6x + 1y + z + 1 = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = 1 - t, \\ y = 4 + t, \\ z = 14t. \end{cases}$$

Завдання 5

Знайти точку $M_0(x_0; y_0; z_0)$ перетину площини $x + 7y - z + 2 = 0$ з прямою

$$\begin{cases} x = 24t, \\ y = 1 - 9t, \\ z = 2 + t. \end{cases}$$

8. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №15

Завдання

Знайти напрямну циліндра $x^2 = |pz|$. Які із координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	Рівняння прямої (в одній із координатних площин) співпадає з рівнянням циліндра	$x^2 = pz$ – пряма циліндра в площині Oxz .
2	Твірна паралельна тій координатній осі, яка відповідає відсутній змінній у рівнянні циліндра	В рівнянні відсутня змінна y . Значить, твірні паралельні осі Oy .

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Знайти пряму циліндра $x^2 + |z^2 =$. Які з координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

Завдання 2

Знайти пряму циліндра $x^2 - |z^2 = 6$. Які з координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

Завдання 3

Знайти пряму циліндра $x^2 - y^2 =$. Які з координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

Завдання 4

Знайти пряму циліндра $-\frac{y^2}{9 + z^2} =$. Які з координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

Завдання 5

Знайти пряму циліндра $4x^2 + z^2 = 6$. Які з координатних осей паралельні твірні цього циліндра?

9. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №16

Завдання

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку
 $2x^2 + y^2 - |xy + |yz = |$.

Розв'язання

Заповніть таблицю, підібравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	$\begin{vmatrix} a_{11} - \lambda & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} - \lambda & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} - \lambda \end{vmatrix} = 0,$ <p>де $a_{11}, a_{22}, a_{33}, a_{12} = a_{21}, a_{13} = a_{31}, a_{32} = a_{23}$ – коефіцієнти квадратичної форми при $x^2, y^2, z^2, 2xy, 2xz, 2yz$ відповідно</p>	<p>Так як $a_{11} = 2, a_{22} = 1, a_{33} = 0,$ $a_{21} = a_{12} = -4, a_{31} = a_{13} = 0,$ $a_{23} = a_{32} = 3,$ то характеристичне рівняння має вигляд</p> $\begin{vmatrix} 2 - \lambda & -4 & 0 \\ -4 & 1 - \lambda & 3 \\ 0 & 3 & -\lambda \end{vmatrix} = 0.$

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку

$$x^2 + y^2 - z^2 - 4xy + 3yz = 0.$$

Завдання 2

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку

$$x^2 + z^2 - 4xz + 0yz = 0.$$

Завдання 3

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку

$$x^2 + y^2 - z^2 - yz = 0.$$

Завдання 4

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку

$$y^2 - z^2 + 4xy + 4xz = 0.$$

Завдання 5

Скласти характеристичне рівняння поверхні другого порядку

$$x^2 + y^2 - 2xy + 6xz - yz = 0.$$

10. Приклад виконання вправи тренінгу на вміння №17

Завдання

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

- 1) $x^2 + iy^2 + iz^2 - 1 = 1$,
- 2) $2x^2 - iy + iz^2 = 1$,
- 3) $3x^2 + iy^2 = 13x^2 + 5y^2 = 11$.

Розв'язання

Заповніть таблицю, підбравши до кожного пункту алгоритму конкретне відповідне із завдань.

№ п\п	Алгоритм	Конкретна відповідність даної ситуації запропонованому алгоритму
1	2	3
1	Якщо в рівняння входять x^2, y^2, z^2 і знаки перед ними однакові, то дана поверхня є еліпсоїдом	$x^2 + iy^2 + iz^2 - 1 = 1$ – еліпсоїд
2	Якщо дві змінні входять у другому степені, а третя – в першому, то поверхня – параболоїд	$2x^2 - iy + iz^2 = 1$ – параболоїд
3	Якщо одна із змінних x, y, z , (в 1-ому і 2-ому степенях) відсутня, то поверхня – циліндрична (циліндр)	$3x^2 + iy^2 = 1$ – циліндр

Розв'язати самостійно наступні задачі

Завдання 1

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

- 1) $9x^2 + y^2 - iz^2 - 1 = 1$,
- 2) $x + iy^2 + 3z^2 = 1$,
- 3) $14x^2 + iz^2 = 1$.

Завдання 2

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

- 1) $x^2 + iy^2 + iz^2 - 1 = 1$,
- 2) $2x^2 - iy + iz^2 = 1$,
- 3) $3x^2 + iy^2 = 1$.

Завдання 3

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

- 1) $x^2 - iy^2 + z^2 + 6 = 1$,
- 2) $-x^2 - iy + z^2 = 1$,
- 3) $3x^2 - 0y^2 = 1$.

Завдання 4

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

1) $3x^2 + y^2 + 2z^2 = 1$,

2) $-x^2 - y + z^2 = 1$,

3) $x^2 + y = 1$.

Завдання 5

Вияснити, яку поверхню задає кожне із рівнянь другого порядку:

1) $x^2 + y^2 + z^2 - 1 = 0$,

2) $2x^2 - y + z^2 = 1$,

3) $x - y^2 = 1$.

РОЗДІЛ І.

§ 1.

1.1. Сфера з центром в початку координат, радіуса 2.

1.2. Точка $O(0;0;0)$

1.3. Сфера з центром в точці $(2;1;-1)$, радіуса 5.

1.5. Коло з центром в початку координат, радіус якого 2, в площині xOy .

1.6. Коло з центром у початку координат, радіус якого 7, в площині xOz .

1.8. Коло з центром в точці $(0;0;2)$ радіуса 4.

1.11. 1) Сферична поверхня з центром в початку координат і радіусом $R=1$.

2) круглий циліндр, вісь якого співпадає з віссю z ; напрямне коло має радіус $r = 1$;

3) дві площини, які паралельні площині (yz) і проходять з двох сторін від неї на відстані, рівній одиниці;

4) сукупність двох площин $x - y = 0$ і $x + y = 0$, що ділять двогранний кут між площинами (xz) і (yz) навпіл;

5) поверхня, що має тільки одну дійсну точку – початок координат;

6) всі дійсні точки цієї поверхні лежать на одній прямій – на осі z ;

7) площина (yz) , взята двічі;

8) сукупність усіх трьох координатних площин: $x=0, y=0, z=0$;

9) площина, що проходить через вісь x і нахилена до площини (xy) під кутом $\frac{\pi}{6}$.

(Циліндрична поверхня, що містить прямолінійну напрямну).

1.12. 1) Коло, розташоване в площині, паралельній площині (xz) ; центр його має координати $(1; -1; 0)$ і радіус $r = 4$;

2) гіпербола, площина якої паралельна до площини (yz) ; центр гіперболи має координати $(2, 0, 0)$; дійсна вісь паралельна осі y і дорівнює 6; уявна вісь паралельна осі z і рівна 4;

3) парабола, розташована в площині, що ділить двогранний кут між площинами (xz) і (yz) навпіл; вершина параболи співпадає з початком координат, вісь параболи співпадає з віссю z і параметр її $p = 1$;

4) дві прямі, які лежать в площині (xy) , проходять через початок координат і утворюють з віссю x кути в 60° і 120° .

1.15. Гіперболічний циліндр $\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{9} = 1$.

1.16. Еліпс $\frac{(x-1)^2}{4} + z^2 = 1$; $y = 0$.

1.17. Коло $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z+1)^2 = 1$; $x = 0$.

1.18. $6x + 0y - 0z + 1 = 1$.

1.19. $2pz = x^2 + y^2$. ця поверхня отримується від обертання параболи $x^2 = 2pz$ навколо своєї осі і називається параболоїдом обертання.

1.20. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$, де $b^2 = c^2 - a^2$.

1.21. а) M_1, M_2, M_3, M_5, M_6 ; б) M_2, M_3, M_6 ; в) M_2 ; г) не має точок; д) $M_1, M_2, M_3, M_4, M_5, M_6$.

1.22. пари O і A, B_1 і B_2 .

1.23. площина xoy перетинає AC і BC , $yoz - AC$ і BC , $xoz - AB$ і BC .

1.24. Грані мають рівняння: $(ABC): z=0$, $(ABD): 7x + y - z - 4 = 0$,

$(BCD): 7x - z = 0$, $(ACD): 7x - 7y + 4z = 0$. Тому, для того щоб точка належала внутрішній області, необхідно і достатньо, щоб її координати одночасно задовольняли наступні нерівності:

$$z > 0, 7x + y - z - 4 < 0, 7x - z > 0, 7x - y + z < 0.$$

1.25. M_2 і M_4 .

1.26. A, B і E

1.27. $y > 0, x > 0, y + z - 2 < 0$.

1.28. $x > 0, y > 0, z > 0, \frac{x}{5} + \frac{x}{3} + \frac{x}{6} - 1 < 0$.

1.31. R' орієнтований додатно.

§ 2.

2.1. а) $(1; -2; 2)$; б) $(4; 1; \frac{7}{3})$.

2.3. а) $(\frac{5}{4}; \frac{1}{8}; \frac{7}{4})$; б) $(-\frac{3}{13}; \frac{14}{13})$.

2.5. 1) $(3, \frac{2}{3}, 2)$; 2) $(-30, 8, 13)$.

2.6. (3;0;5).

2.7. $A\left(\frac{14}{3}; -12\right)$, $B\left(-\frac{1}{3}; 7; -3\right)$ і інші точки поділу $D\left(\frac{4}{3}; -2\right)$, $E\left(-\frac{1}{3}; 1; -\right)$.

2.8. $C(4; -5; 2)$.

2.9. $\lambda_1 = \frac{7}{2}$, $\lambda_2 = \frac{1}{5}$, $\lambda_3 = -\frac{1}{2}$.

2.10. Дані прямі перетинаються в точці $\left(-\frac{3}{2}; \frac{5}{2}; 11\right)$.

2.11. Перетинає вісь oz .

2.12. Сфера з центром в точці $(0; 0; -)$ радіуса 4.

2.13. Двопорожнинний гіперболоїд з центром в точці $(1; -2; 0)$, осі якого паралельні координатним осям.

2.14. Уявна сфера з центром в точці $(0; 0; 3)$ радіуса 3.

2.15. Записати рівняння поверхні, сума квадратів відстаней кожної точки з яких до точок $F_1(-a; 0; 0)$ і $F_2(a; 0; 0)$ дорівнює сталому числу $4a^2$.

2.16. Круговий циліндр, твірна якого паралельна осі ou , напрямна – коло

$$\begin{cases} x^2 + z^2 = 25, \\ y = 0. \end{cases}$$

2.17. Еліптичний циліндр, твірна якого паралельна осі ox , напрямною є коло

$$\begin{cases} \frac{y^2}{15} + \frac{z^2}{16} = 1, \\ x = 0. \end{cases}$$

2.18. Гіперболічний циліндр, твірна якого паралельна осі oz , напрямна – гіпербола

$$\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1 \text{ в площині } xoy.$$

2.19. Параболічний циліндр, твірна якого паралельна осі ou , напрямна – парабола $6z = y^2$ в площині xoz .

2.20. Круговий циліндр, твірна якого паралельна осі oz , напрямна – коло

$$\left(x - \frac{r}{2}\right)^2 + y^2 = \frac{r^2}{4} \text{ в площині } xoy.$$

2.22. Параболічний циліндр, твірна якого паралельна осі OZ , напрямна – парабола $y = x^2$ в площині xOy .

2.24. а), в)

2.25. а), г)

2.26. Дано чотири точки: $A(2; 4; 3)$ і $B(0; 0; 5)$, $C(4; 1; 6)$ і $D(-2; 3; 2)$. Довести, що прямі AB і CD перетинаються і знайти їх точки перетину.

2.26. (1; 2; 4)

2.27. $A_1A_2=5$, $B_1B_2=\sqrt{50}$, $C_1C_2=\sqrt{30}$; $OM=5$, $ON=\sqrt{13}$, $OP=5$, $OQ=\sqrt{62}$.

2.28. 7

2.29. $(-\frac{1}{6}; -\frac{1}{2}; -\frac{1}{6})$

2.30. $A_1(0; -3; 8)$, $A_2(\frac{1}{2}; -2; 5)$, $A_4(\frac{3}{2}; 0; -1)$, $A_6(\frac{5}{2}; 2; -7)$.

2.31. $C(7; -3; 2)$

2.32. $\lambda = -\frac{1}{2}$, $\lambda = \frac{1}{5}$, $\lambda = \frac{7}{2}$.

2.34. $(\frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}; \frac{y_1 + y_2 + y_3 + y_4}{4}; \frac{z_1 + z_2 + z_3 + z_4}{4})$.

2.35. $(\frac{7}{2}; \frac{1}{5}; -\frac{1}{2})$.

2.36. 1) $\sqrt{21}$.

2.37. $D\left(\frac{8}{0}, \frac{9}{10}, \frac{3}{2}\right)$ $|AD| = \frac{\sqrt{570}}{5}$.

2.38. 45° .

2.39. 1) $C_1\left(\frac{1}{2}; 1; \frac{1}{2}\right)$.

2.40. $\cos \hat{A} = -\frac{9}{91}$, $\cos \hat{B} = \frac{23}{7\sqrt{11}}$, $\cos \hat{C} = \frac{36}{13\sqrt{11}}$.

РОЗДІЛ II.

§ 1.

1.2. (1;0;4)

1.3. а) $x + y - z + 1 = 0$, б) $x + 3y - z + 1 = 0$.

1.4. а) $6x + 2y - 5z + 5 = 0$, б) $x - z + 1 = 0$, в) $y - z = 0$.

1.5. а) $x + y - 4z + 9 = 0$, б) $x - 2y + z = 0$.

1.6. а) ні, б) так: $x + y + z - 2 = 0$, в) ні, г) ні.

1.7. а) $10x + 9y + 5z - 50 = 0$, б) $6x + 5y + 3z - 30 = 0$.

1.8. а) $x = 1, y = 2, z = -1$; б) $y + 2z + 6 = 0, x - z - 5 = 0, 2x + y - 4 = 0$;

в) $5y + z = 0, 5x + 2z = 0, x - 2y = 0$.

1.9. $3y + 2z = 0, 3x - z = 0, 2x + y = 0$.

1.10. $\frac{x}{-} + \frac{y}{16/11} + \frac{z}{1} = 1$.

1.11. а) $\frac{x}{3} - \frac{y}{4} = 1$; б) $\frac{y}{4} + \frac{z}{4} = 1$.

1.12. $x + y + z = 9, -x + y + z = 3, x - y + z = 5, x + y - z = 1$.

1.14. $x = u + v - w, y = -u + v, z = -u - v$.

1.15. Координати вектора \vec{a} визначають розв'язок рівнянь: $5a_1 - a_2 - a_3 = 1$.

1.16. $x = u + v, y = -u + v, z = u + v$.

1.17. $x + y + z - 1 = 1, 14x + 3y + 1z - 4 = 1, 8x + 1y + 1z - 0 = 1, x + y + z - 1 = 1,$
 $14x + 3y + 1z - 0 = 1, 8x + 1y + 1z - 2 = 1$.

1.18. $\Phi_1 = \dots - \dots + > i 2x - \dots + <$

$\Phi_2 = \dots - \dots + < i 2x - \dots + >$

$\Phi_3 = \dots - \dots + > i 2x - \dots + >$

$\Phi_4 = \dots - \dots + < i 2x - \dots + <$

1.22. а) $6x - y + 1z + 7 = 1$; б) $5x - y - 1z - 9 = 1$.

1.23. $20x + 13y + 1z - 3 = 1$.

1.24.: $x + 3y = 0$.

1.25. д) $a = -6; c = 3/2$; (площина паралельна осі oy);

е) $a = 0; b = 0; c = 0$;

f) $a=7$ (площина паралельна координатній площині VOZ).

1.26. $ABC: x - 3y - z + 2 = 0$

$ABD: x - 4y - z + 2 = 0$

$ACD: 2x - 8y - 3z + 6 = 0$

$BCD: 2x - 11y - 3z + 9 = 0.$

1.27. можна.

1.28. $\frac{x}{9} = \frac{y}{5} = \frac{z+1}{1}.$

§ 2.

2.1. $6x - 2y + 3z - 6 = 0.$

2.3. $7x - 2y + 3z - 2 = 0.$

2.4. $x + z - 1 = 0.$

2.6. $8x + 2y + 3z + 1 = 0.$

2.7. $\left(\begin{matrix} - \\ - \\ 2 \end{matrix} \right)$

2.8. $x - 2y - 3z - 0 = 0, 2x + 3y - z + 1 = 0, 2x - y + 3z + 0 = 0, 2x - y - 2z - 2 = 0.$

2.9. $2x - y - 3z - 1 = 0, x - 2y - 3z - 2 = 0, 2x + 3y - z \pm 1 = 0.$

2.10. $3x - 2y + z - 1 = 0.$

2.11. $3x + y - 2z + 1 = 0, \cos \varphi = \frac{1}{9}.$

2.12. $(x + 1)^2 + (y + 1)^2 + (z - 1)^2 = 1.$

2.22. $2x - 3y + 4z - 9 = 0.$

2.23. $x + y - 3z + 1 = 0.$

2.24. а) $2x - 3y + 4z = 0$; б) $2y - 3z = 0$; в) $x = 0.$

2.25. а) $3x - y + z - 1 = 0$; б) $x - 2y - 3z = 0$; в) $z - 1 = 0.$

2.26. а) на лінії перетину лежить, наприклад, точка $(1; -2; -4)$; б) $p(-1; 3; 5)$

2.27. $-\frac{2}{3}x - \frac{2}{15}y + \frac{11}{15}z - 1 = 0.$

$$2.28. \cos\alpha = -\frac{2}{3}, \quad \cos\beta = \frac{1}{3}, \quad \cos\gamma = -\frac{2}{3}.$$

$$2.29. \text{ a) } \rho = \frac{3}{2};$$

b) $\rho = 0$ (точка лежить на площині).

2.30. площини перпендикулярні одна до одної.

2.31. дані площини не мають спільних точок.

§ 3.

$$3.1. x = t - 1; y = -t + 2; z = t - 3.$$

$$3.2. \frac{x-1}{2} = \frac{y-2}{5} = \frac{z-3}{-1}.$$

$$3.3. \frac{x-1}{3} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z+1}{5}.$$

$$3.4. \frac{x-1}{0} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-3}{1}.$$

$$3.5. \frac{x-1}{\sqrt{2}} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{1}, \quad \frac{x-1}{\sqrt{2}} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{-1}.$$

$$3.6. 1) \cos\alpha = \frac{4}{13}; \cos\beta = -\frac{3}{13}; \cos\gamma = \frac{12}{13}. \quad 2) \cos\alpha = \frac{12}{25}; \cos\beta = \frac{9}{25}; \cos\gamma = \frac{4}{5}.$$

$$3.7. \frac{x+1}{3} = \frac{y-1}{4} = \frac{z-1}{5}; \cos\alpha = \frac{3\sqrt{2}}{10}; \cos\beta = \frac{2\sqrt{2}}{5}; \cos\gamma = \frac{-\sqrt{2}}{2};$$

$$3.8. 1) x = t + 1; y = t + 2; z = t - 3; \quad 2) x = t + 1; y = 2; z = t + 3$$

$$x = t - 1; y = t - 2; z = t + 3; \quad 4) x = t + 1; y = t + 2; z = -t - 1.$$

$$3.9. x = 1 - t; y = 1t - 1; z = -1.$$

$$3.10. AD: \frac{x-1}{-1} = \frac{y}{5} = \frac{z+1}{6}; \quad CD: \frac{x}{2} = \frac{y-1}{-1} = \frac{z-1}{3}.$$

$$3.11. \frac{x}{3} = \frac{y}{3} = \frac{z}{-1}.$$

$$3.12. 45^\circ.$$

$$3.13. 120^\circ.$$

$$3.16. \frac{x-1}{5} = \frac{y}{2} = \frac{z+1}{-}$$

$$3.17. \frac{x-1}{\sqrt{2}} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+1}{-}$$

$$3.18. 1) \Theta = \arccos \frac{5\sqrt{21}}{42} \approx 66^\circ 16' \quad 2) \Theta = \arccos \left(\frac{-\sqrt{7}}{14} \right) \approx 100^\circ 14'$$

$$3.19. \mathcal{L} = 3.$$

$$3.20. M_1 \in M_2 \notin$$

$$3.21. x = 1 + t, y = 1 - t, z = -t + 1.$$

$$3.22. \begin{cases} x - 3y - 2z - 5 = 0, \\ 3x + 5y - 6z - 1 = 0. \end{cases}$$

$$3.23. (-1; -11; 0).$$

$$3.24. \cos \varphi = \frac{19}{15\sqrt{2}}.$$

3.25. 1) Перетинаються; 2) мимобіжні; 3) мимобіжні; 4) мимобіжні; 5) паралельні; 6) перетинаються.

$$3.26. x = 1 + t, y = -t, z = t.$$

$$3.27. \begin{cases} x - 3y + 5z + 2 = 0, \\ x - 2y - 5z + 9 = 0. \end{cases}$$

$$3.28. \begin{cases} 5x + y + 5z - 6 = 0, \\ x + 5y - 2z = 0. \end{cases}$$

$$3.29. x = -t - 1, y = 1 + t, z = 1 + t.$$

$$3.30. \begin{cases} 2x - y + 10z - 47 = 0, \\ x + 3y - 2z + 6 = 0. \end{cases}$$

$$4.35. \cos \varphi = \frac{100}{3\sqrt{22}\sqrt{273}}.$$

$$4.36. \begin{cases} x - y - 3 = 0, & \begin{cases} 2x - z + 2 = 0, \\ z = 0; \end{cases} & \begin{cases} 2y - z + 8 = 0, \\ y = 0; \end{cases} & \begin{cases} x = 0. \end{cases} \end{cases}$$

$$4.37. \frac{133}{\sqrt{741}}.$$

§ 4.

4.1. а) $\theta = \arcsin\left(\frac{1}{7\sqrt{6}}\right)$; б) пряма паралельна площині; в) $\theta = \frac{\pi}{2}$; г) $\theta = \arcsin\left(\frac{1}{\sqrt{6}}\right)$

4.2. $B = -8; p = 5$.

4.3. а) (2;-3;6); б) пряма паралельна площині; в) пряма належить площині;
г) пряма паралельна площині; д) (2;3;1).

4.4. а) так; б) ні; в) ні.

4.5. Записати рівняння прямої, яка проходить через точку $M_1(1;-3;5)$ перпендикулярно до площини $x + 6y - 5z - 17 = 0$.

4.5. $\frac{x-1}{1} = \frac{y+3}{6} = \frac{z-5}{-1}$.

4.6. $x = 1 + t, y = -3 + 6t, z = 5 - t$; $\left(\begin{matrix} 1 \\ 6 \\ -1 \end{matrix} \right); \left(\begin{matrix} - \\ - \\ - \end{matrix} \right)$

4.7. а) $2x - y - 1z - 1 = 0$; б) $x + 1y + 1z = 0$; в) $2x - y + 1z - 1 = 0$.

4.8. а) $8x - 1y - 12z - 9 = 0$; б) $23x - 2y + 16z - 7 = 0$; в) $4x + 1y + 1z - 1 = 0$.

4.9. $13x - 4y + 1z + 1 = 0$.

4.10. $15x - 1y + 1z - 1 = 0$.

4.11. а) $8x - y + 10z - 1 = 0$; б) $11x - 7y - 9z + 0 = 0$.

4.12. а) $x - 1z + 1 = 0$; б) $2x + 1y + 1z + 1 = 0$; в) $21x - 1y + 1z - 1 = 0$; г)
 $6x - 10y - 1z + 1 = 0$.

4.13. а) $2x - 6y - 3z + 1 = 0$; б) $6x - 10y - 1z + 1 = 0$; в) $13x + 1y + 1z - 5 = 0$; г)
 $3x + 1y + 1z - 1 = 0$.

4.14. (2;-3;-5).

4.15. а) $d = \frac{\sqrt{66}}{3}$; б) $d = \frac{1\sqrt{35}}{7}$; в) $d = \frac{\sqrt{83}}{5}$.

4.16. а) $d = 7$; б) $d = 6$; в) $d = 15$.

4.17. $d = \frac{5}{6}\sqrt{30}$.

4.18. $d = 25$.

4.19. 1) $d = 13$; 2) $d = \frac{127}{13}$; 3) $d = 7$; 4) $d = \sqrt{29}$; 5) $d = 3$; 6) $d = 11$; 7) $d = 7$;

8) $d = 13$.

4.20. $Q(-5; 1; 0)$.

4.21. $Q(1; -2; 2)$.

4.22. $Q(3; 3; -3)$.

4.23. $Q(2; 9; 6)$.

4.24. $Q(2; -3; 2)$.

4.25. $Q\left(\frac{9}{7}; -\frac{4}{7}; -\frac{22}{7}\right)$.

4.26. $Q(-5; -4; 6)$.

4.27.
$$\begin{cases} 2x + 2y - z - 14 = 0, \\ 10x + 11y + 4z - 53 = 0. \end{cases}$$

4.28.
$$\begin{cases} 2x + y + z - 5 = 0, \\ x - y - z - 5 = 0. \end{cases}$$

4.29.
$$\begin{cases} 2x - y + z - 20 = 0, \\ x + y + z - 10 = 0. \end{cases}$$

4.30. $x - y + z = 1$.

4.31.
$$\begin{cases} 54x + 32y - 49z - 76 = 0, \\ 69x - 42y + 41z + 235 = 0. \end{cases}$$

4.32.
$$\begin{cases} x - 3y + z - 1 = 0, \\ 3x - 3z - 2 = 0. \end{cases}$$

4.33.
$$\left(\frac{2}{3}; \frac{2}{9}; -\frac{2}{9}\right)$$

4.34. $M_1(0; 2; -3)$, $M_2(3; 0; -2)$, $M_3(9; -4; 0)$.

РОЗДІЛ III.

§ 1.

$$1.1. (x+y+z)^2 + (x-z)^2 = 6$$

$$z = -x + t, \quad z = -x - t.$$

$$1.2. 9(x-y+z)^2 + (y-z)^2 = 6(x-y+z)^2 + y^2 + (x-z)^2.$$

$$1.3. (x-y+z)^2 + (x-z)^2 + (y-z)^2 = 6.$$

$$1.4. 8x^2 + (y^2 + z^2 - 2xy + 2xz + 2yz + 6x + 4y + 2z - 9) = 0.$$

$$1.5. (x+y+z)^2 + \left(x-y-\frac{z}{4}\right)^2 = 0.$$

$$1.6. 1) \left(x+\frac{z}{2}\right)^2 + \left(y+\frac{z}{2}\right)^2 = 15;$$

$$2) \left(y-\frac{z}{3}\right)^2 - \left(z+\frac{z}{3}x\right)^2 = 1;$$

$$3) \left(x-\frac{z}{3}y\right)^2 - \left(z+\frac{z}{3}y\right)^2 = 0.$$

$$1.7. (x+y+z)^2 - (y^2 + z^2) = 0.$$

$$1.8. 4x - (y - z + 1) = 0.$$

$$1.9. 36(x+y+z)^2 + 44(x+y-z)^2 - 15y^2 = 0.$$

$$1.10. (x^2 + y^2 + z^2 + 5z) = 4(x^2 + y^2). \text{ Ця поверхня називається тором.}$$

$$1.11. (x^2 + y^2 + z^2) = r^2(x^2 + y^2).$$

$$1.12. z^4 = 00(x^2 + y^2).$$

$$1.13. z^2 + 15 = 0\sqrt{x^2 + y^2}.$$

$$1.14. \text{ а) } \frac{x^2+z^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1; \quad \text{ б) } \frac{x^2+z^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1.$$

$$\text{ в) } \frac{x^2+z^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1; \quad \text{ г) } x^2 + y^2 = 1py.$$

$$1.15. z^2 = \ln^2 \sqrt{x^2 + y^2}.$$

1.16. Поверхня, що утворилася в результаті обертання кривої $\begin{cases} y^4 + y^2 + z = 0 \\ x = 0 \end{cases}$ навколо осі

OZ ;

1.17. $xy + xz + yz = 1$. Вказівка. За твірну шуканого конуса можна вважати коло, яке перетинає всі три осі і розміщену в будь-якій площині, утворює рівні кути з осями координат. Таке коло може бути зображене рівняннями :

$$\begin{cases} (x - a)^2 + (y - a)^2 + (z - a)^2 = 5a^2 \\ x + y + z = 3a \end{cases}$$

1.18. $(x - a)^2 + y^2 - (z - a)^2 = 1$.

1.19. $\left(x - \frac{5}{2}z\right)^2 + \left(y - \frac{3}{2}z\right)^2 = 15$. Вказівка. Рівняння твірної має вид:

$$\frac{x - a}{5} = \frac{y - a}{3} = \frac{z}{2}. \text{ Відношення, яке зв'язує параметри } a \text{ і } b, \text{ наступне: } a^2 + b^2 = 15.$$

1.20. 1) $2y^2 + 1z^2 - 1yz + 2y - 0z - 1 = 1$;

2) $(x - y)^2 + z^2 - (x - y) - (z - 1)6 = 1$.

1.21. $(x + z)^2 - 0(x + z) + 15y^2 = 1$.

1.22. Площини, які перевальні площині (xy) , перетинають еліпсоїд по колах; площини, які паралельні іншим координатним площинам, перетинають його по еліпсах. Дійсні лінії перетину отримуються, якщо січні площини знаходяться від центра не даліше відповідних вершин. Кожна лінія перетину подібна паралельному головному січенню – осі їхні пропорційні. Дана поверхня – еліпсоїд обертання; а вісь обертання – вісь z .

1.23. $a : a_1 = \dots : c_1 = \dots : \sqrt{5}$.

§ 2.

2.2 $(x + 1)^2 + (y - 1)^2 + z^2 = 21$.

2.3. $(x + 1)^2 + \left(y + \frac{4}{3}\right)^2 + (z + 1)^2 = \frac{64}{9}$.

2.4. $\frac{(x - 1)^2}{25} + \frac{y^2}{225} + \frac{z^2}{100} = 1$.

2.5. $6x - y + 1z - 8 = 1$.

2.6. $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{16} - \frac{z^2}{9} = 1$.

2.7.
$$\left. \begin{array}{l} \frac{x}{5} - \frac{y}{3} + \frac{z}{2} = 1 \\ \frac{x}{5} + \frac{y}{3} - \frac{z}{2} = 1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} 3x - 5y = 0 \\ z = 2 \end{array}$$

2.8. Еліпс або уявний еліпс, якщо $\alpha > 0, D^2 \neq \alpha$; Π — дотична площина, якщо $\alpha > 0, D^2 = \alpha$; гіпербола, якщо $\alpha < 0$; парабола, якщо $\alpha = 0, D \neq 0$; пара уявних паралельних прямих, якщо $\alpha = 0, D = 0$, де $\alpha = a^2 - b^2 - c^2$.

2.9. $x - y + z - \frac{5}{2} = 1$,

$l_1: \begin{cases} x + 2y - 2z = 0 \\ x + 2y - 16 = 0, \end{cases} \quad l_2: \begin{cases} 10x - 12y + 15z = 0 \\ 2x - 3z - 30 = 0 \end{cases}$

2.10. $l_1: \begin{cases} x + 2y - 2z = 0 \\ x + 2y - 16 = 0, \end{cases} \quad l_2: \begin{cases} x + 2y - 8 = 0 \\ x - 2y - 4z = 0 \end{cases}$

2.11. Гіперболічний параболоїд $Z = X^2 - Y^2$ з вершиною $\left(\frac{3}{2}; 1; \frac{1}{2}\right)$.

2.12. Еліптичний параболоїд $Z = X^2 + Y^2$ з вершиною $(0; 1; -2)$.

2.13. Конус $X^2 + Y^2 - Z^2 = 1$ з вершиною $(-1; -1; -1)$.

2.14. Параболічний циліндр $Z^2 = X$.

2.15. Еліпсоїд $\frac{X^2}{36} + \frac{Y^2}{9} + \frac{Z^2}{4} = 1$ з центром $(3; -1; 1)$.

2.16. Однопорожнинний гіперболоїд $\frac{X^2}{16} + \frac{Y^2}{4} - \frac{Z^2}{16} = 1$ з центром $(5; 2; 3)$.

2.17. Параболічний циліндр $X^2 - 4Y = 1$.

2.18. Сфера $\left(x - \frac{2}{3}\right)^2 + \left(y + \frac{2}{3}\right)^2 + z^2 = \frac{16}{9}$.

2.19. Круговий циліндр $\left(x - \frac{2}{3}\right)^2 + \left(y + \frac{2}{3}\right)^2 + z^2 = \frac{16}{9}$.

2.20. Круговий конус $X^2 + Y^2 - Z^2 = 1$

2.21. Пара площин $\begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ x + y - z = 1 \end{cases}$.

2.22. $x^2 + y^2 + xy - x - y = 1$.

2.23. $x^2 - xz - yz = 1$; $x + y + z = 1$.

2.24. $z^2 = xy$.

2.25. $y^2 + z^2 + \frac{p}{r}xy - px - ry = 1$.

2.26. $x^2 + y^2 - 2x - 8y - z + 12 = 1$.

2.27. $(x - 1)^2 + (y + 1)^2 + (z - 1)^2 = 9$.

2.28. Таких хорд можна провести незчисленну кількість; всі вони лежать в площині $288x + 25y - 100z - 201 = 1$. Вказівка. Шукана пряма зобразиться системою рівнянь:

$\frac{x - 1}{m} = \frac{y - 1}{n} = \frac{z + 1}{1}$. Вирішуючи їх одночасно з рівнянням даної поверхні (виключаємо

координати x та y) і враховуючи умови задачі, які можна виразити рівністю

$\frac{z_1 + z_2}{2} = 1$ отримаємо тільки одне співвідношення: $228m + 25n - 100 = 1$, яке повинні

задовольняти кутові коефіцієнти шуканої прямої. Виключивши ці коефіцієнти із отриманої рівності та із рівнянь прямої, отримаємо рівняння геометричного місця шуканих прямих.

2.29. Таких прямих можна провести безліч; їх геометричне місце є конус

$$\frac{x - 1}{9} + \frac{y - 1}{4} - \frac{z - 1}{1} = 1.$$

2.30. $\frac{x - 1}{3} = \frac{y - 1}{0} = \frac{z - 1}{4}$ і $\frac{x - 1}{9} = \frac{y - 1}{8} = \frac{z - 1}{20}$. Вказівка. Цю задачу можна вирішити

чи безпосередньо, рішаючи спільно рівняння поверхні з рівняннями прямої, яка проходить через дану точку, і прирівнюючи до нуля всі коефіцієнти в рівнянні, отриманому після виключення двох координат, чи користуючись загальними рівняннями прямолінійних твірних.

2.31. $\frac{x - 1}{2} = \frac{y - 1}{-1} = \frac{z}{1}$ і $\frac{x - 1}{2} = \frac{y + 1}{1} = \frac{z}{2}$. Вказівка. Прямолінійні твірні одного типу

визначаються рівняннями: $\frac{x}{4} + \frac{z}{2} = 1$, $\frac{x}{4} - \frac{z}{2} = \frac{z}{k}$; зводимо їх до канонічного вигляду:

$\frac{x - k}{2} = \frac{y - l}{-1} = \frac{z}{k}$. Параметр k визначений з умови паралельності з площиною

$$3x + 4y - z = 1.$$

2.32. Зручно, написавши рівняння цих проекцій, скористуватися умовою дотикання прямої і кривої другого порядку.

2.33. Проекції прямолінійних твірних дотикаються до параболічних перерізів в площинах (xz) і (yz) , а в площині (xy) вони утворюють (складають) пучки прямих, які паралельні тим двом прямим, на яких розпадається лінія перетину поверхні і площини (xy) .

2.34. Однопорожнинний гіперболоїд: $\frac{x^2}{4} + y^2 - z^2 = 1$. Вказівка. Утворена пряма

зображається системою рівнянь $\frac{x - l}{m} = \frac{y - n}{n} = \frac{z}{1}$. Умова перетину цієї прямої з трьома

даними дасть три рівності, які зв'язують параметри a, b, m і n . Виключаючи чотири параметри із цих трьох рівностей і двох рівнянь твірної, отримаємо шукану поверхню.

2.35. Гіперболічний параболоїд $z = \frac{x^2}{4} - y^2$. Вказівка. Знайдемо точки перетину обох

траєкторій з площиною (xy) : $(1; -\frac{1}{2}; 0)$ і $(-1; \frac{1}{2}; 0)$, і прийемо їх за розміщення рухливих

точок в початковий момент руху. Нехай далі по першій прямій точка піднімається (рух точки співпадає з додатнім напрямом прямої), а по другій прямій відповідна точка опускається вниз (щоб напрям руху співпадав з напрямом прямої, змінивши знаки кутових коефіцієнтів в другій прямої на протилежні). Тоді рівняння траєкторій зручніше буде записати так:

$$\frac{x - 1}{2} = \frac{y + 1/2}{1} = \frac{z}{2} \text{ і } \frac{x + 1}{2} = \frac{y - 1/2}{1} = \frac{z}{-2}, \text{ чи в параметричній формі: } \begin{cases} x = 2\rho - 1, \\ y = \rho - 1/2, \\ z = 2\rho \end{cases}$$

$$(1) \text{ і } \begin{cases} x = 2\rho_1 - 1, \\ y = \rho_1 + 1/2, \\ z = -2\rho_1 \end{cases} (2). \text{ В цих рівняннях } \rho \text{ і } \rho_1 \text{ відображають величини, пропорційні}$$

відстаням рухливих точок від їх початкового положення. За умовою задачі ці відстані повинні бути рівні між собою в будь-який момент руху; крім того, множники пропорційності

для обох прямих однакові $\left(\frac{1}{\sqrt{m^2 + n^2 + p^2}} = \frac{1}{3} \right)$ і $\left(\frac{1}{\sqrt{m_1^2 + n_1^2 + p_1^2}} = \frac{1}{3} \right)$ тому можна

прямо покласти $\rho = \rho$. Пишемо тепер рівняння прямої, яка проходить через обидві рухливі точки [координати цих точок задані рівностями (1) і (2)]:

$$\frac{x - \rho - 1}{2} = \frac{y - \rho + 1/2}{-} = \frac{z - \rho}{4\rho}.$$

Виключимо параметр ρ із цих двох рівнянь і тоді отримаємо рівняння шуканої поверхні.

2.36. Гіперболічний параболоїд: $\frac{x^2}{36} - \frac{y^2}{16} = z$. Вказівка. На утворену пряму

$$\frac{x - a}{m} = \frac{y - b}{n} = \frac{z - c}{p}$$

накладено три умови: перетин з двома прямими і паралельність з даною площиною. Виразимо ці умови аналітично та із отриманих трьох рівнянь виключимо відношення кутових коефіцієнтів; тоді ми отримаємо одне співвідношення, яке зв'яже координати (a, b, c) будь-якої точки твірної прямої, це і дасть нам рівняння шуканої поверхні, якщо замінити a, b, c поточними координатами.

2.37. $x - y - z - 1 = 0$. Вказівка. Розв'язавши задачу для параболоїда в загальному вигляді, переконатися, що її умови може задовольняти не більше однієї площини.

2.38. $4x + y \pm z = 0$. Вказівка. Всі дотичні до площини даного циліндра повинні бути паралельні осі z .

2.39. 1) $x - z = 1$ і $3x - y - z - 8 = 0$; пряма перетинає поверхню в двох дійсних точках; 2) дійсних дотичних площини провести не можна; пряма не має дійсних точок перетину з поверхнею; 3) $x - y - z - 1 = 0$; пряма дотикається до поверхні і через неї можна провести тільки одну дотичну площини.

$$2.40. \sqrt{15} \cdot y - z + 1 = 0 \text{ і } \sqrt{15} \cdot y + z - 1 = 0; \left(2\sqrt{15}; 16\right) \text{ і } \left(-\sqrt{15}; 16\right).$$

$$2.41. \frac{x - 1}{1} = \frac{y - 1}{2} = \frac{z - 1}{6} \text{ і } \frac{x - 1}{1} = \frac{y - 1}{-1} = \frac{z - 1}{14}.$$

Вказівка. Можна знайти проекцію лінії їх перетину на площину (xy) : $4x^2 - y^2 - 0x + y + 4 = 0$ і знайти рівняння кожної із тих прямих, на які ця лінія розпадається: $2x - y - 1 = 0$ і $2x + y - 4 = 0$. Кожне з цих рівнянь дасть площину, яка проектує шукану пряму на площину (xy) . Кожна із шуканих прямих утвориться одним із цих рівнянь і рівнянням дотичної площини. По-іншому можна розв'язати цю задачу, знайшовши точку дотику даної площини і поверхні і склавши рівняння прямолінійних твірних, які проходять через знайдену точку.

$$2.42. 16x \pm 3z = 0.$$

§ 3.

3.1. $X + Y + Z = 1$.

3.2. $X - Y - Z = 1, (0;0;1)$.

3.3. $4x - y - (z + 1) = 1$.

3.4. $Y=h$.

3.5. $3x + 1 = 1, 3z - 1 = 1$.

3.6. $(0;0;1)$.

3.7. $x + y + (z + 1) = 1, x + (y \pm \sqrt{8}) - (z \pm \sqrt{8}) = 1$.

3.8. $z - 1 = 1, x + y - z + 1 = 1$ і $x - z + 1 = 1, x + y + 1 = 1$.

3.9. $x + (y - 1) = 1$ і $x + (y - 1) = 0$.

3.10. $4x - (y - (z + 1)) = 1$.

3.11. Пара площин $x + y \pm z = 1$.

3.12. Параболічний циліндр $Z = 1 - X^2$.

3.13. Гіперболічний циліндр $Z^2 - 1 - X^2 = 1$.

3.14. Конус $X^2 - Y^2 + Z^2 = 1$.

3.15. Пара площин $x - y \pm (z - 1) = 1$.

3.16. Гіперболічний параболоїд $X^2 - y^2 = 1 - Z$.

3.17. Круговий циліндр $X^2 + Z^2 = 1$.

3.18. Однопорожнинний гіперболоїд $\frac{X^2}{\left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2} + \frac{Y^2}{\left(\frac{1}{\sqrt{6}}\right)^2} - \frac{Z^2}{\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2} = 1$, центр $\left(-\frac{1}{3}; -\frac{2}{3}; \frac{2}{3}\right)$

координати одиничних векторів нової системи $e' = \left(\frac{1}{\sqrt{3}}; -\frac{1}{\sqrt{3}}; \frac{1}{\sqrt{3}}\right)$

$e' = \left(\frac{1}{\sqrt{6}}; \frac{2}{\sqrt{6}}; \frac{1}{\sqrt{6}}\right)$ $e'_3 = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; 0; -\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$.

3.19. Двопорожнинний гіперболоїд $\frac{X^2}{4} + \frac{Y^2}{4} - \frac{Z^2}{4} = 1$ центр $\left(0; 1; -\frac{2}{5}\right)$

$$e' = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; -\frac{1}{\sqrt{2}}; 0\right) \quad e'' = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}; \frac{1}{\sqrt{2}}; 0\right) \quad e''' = (0; 0; 1)$$

3.20. конус обертання $X^2 + Y^2 - Z^2 = 1$, вершина $(1; 1; -1)$, вектор, паралельний осі конуса, $(2; 1; -2)$.

3.21. $\frac{X^2}{4} - \frac{Y^2}{2} = Z$ – гіперболічний параболоїд; $p = \frac{4}{7\sqrt{14}}$, $q = \frac{2}{\sqrt{14}}$; додатній

напрямок осі параболу, отриманої в перетині поверхні площиною $O' \parallel Z$, визначається вектором $(1; 2; -3)$. Додатній напрям осі $O' \parallel Y$ визначається вектором $(4; 1; 2)$; додатній напрям

осі $O' \parallel X$ визначається вектором $(-1; 2; 1)$, вершина $O' = \left(-\frac{617}{392}; -\frac{113}{196}; \frac{1011}{392}\right)$.

3.22. $x'^2 = \frac{2\sqrt{5}}{3}y'$; $x = \frac{z'}{\sqrt{5}}$, $y = \frac{y' - z'}{\sqrt{5}}$.

3.23. $\frac{x'^2}{4} + \frac{y'^2}{2} - \frac{z'^2}{6} = 1$ ($\lambda_1 = 1$; $\lambda_2 = 1$; $\lambda_3 = -1$); $x = \frac{1}{\sqrt{3}}x' + \frac{1}{\sqrt{6}}y' + \frac{1}{\sqrt{2}}z'$,

$$y = -\frac{1}{\sqrt{3}}x' + \frac{2}{\sqrt{6}}y', \quad z = \frac{1}{\sqrt{3}}x' + \frac{1}{\sqrt{6}}y' - \frac{1}{\sqrt{2}}z'$$

3.24. $z^2 - x^2 = 1$ ($\lambda_1 = \lambda_2 = 1$, $\lambda_3 = -1$); $x = \frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{3}}y' + \frac{1}{\sqrt{6}}z'$,

$$y = -\frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{2}{\sqrt{3}}y' + \frac{1}{\sqrt{6}}z', \quad z = -\frac{1}{\sqrt{3}}y' + \frac{2}{\sqrt{6}}z'$$

3.25. $\frac{x'^2}{1} + \frac{y'^2}{9} = 1$, $x = \frac{1}{\sqrt{2}}x' - \frac{1}{\sqrt{2}}y'$, $y = \frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y'$, $z = z'$.

3.26. $-\frac{x'^2}{12} + \frac{y'^2}{2} - \frac{z'^2}{6} = 1$.

3.27. $3x'^2 - z'^2 = 1$.

3.28. $\frac{y'^2}{12} - \frac{z'^2}{6} = 1$.

$$3.29. \frac{x'^2}{14} + \frac{y'^2}{28} + \frac{z'^2}{7} = 1.$$

$$3.30. \frac{x'^2}{2} + \frac{z'^2}{1} = 1 \quad y' = 0.$$

$$3.31. \frac{x'^2}{3} + \frac{y'^2}{2} = 1 \quad z' = 0.$$

$$3.32. -\frac{z'^2}{2} + \frac{z'^2}{1} = 1 \quad y' = 0.$$

$$3.33. x'^2 - y'^2 + z'^2 = 1.$$

$$3.34. x'^2 - y'^2 = 1.$$

$$3.35. \frac{x'^2}{2} + \frac{y'^2}{1} + \frac{z'^2}{5} = 1.$$

$$3.36. \frac{x'^2}{15} + \frac{y'^2}{5} + \frac{z'^2}{10} = 1.$$

$$3.37. x'^2 = 1 - \frac{\sqrt{5}}{3} y'.$$

$$3.38. \frac{x'^2}{3} - \frac{z'^2}{3} = 2y'.$$

$$3.39. \frac{x'^2}{16} + \frac{y'^2}{\frac{32}{5}} + \frac{z'^2}{4} = 1.$$

$$3.40. x'^2 + y'^2 = 1 \quad z' = 0.$$

$$3.41. \frac{x'^2}{1} + \frac{y'^2}{2} = 1.$$

$$3.42. y'^2 = \frac{2}{\sqrt{5}} z'.$$

$$3.43. -\frac{x'^2}{2} - \frac{y'^2}{6} - \frac{z'^2}{6} = 1.$$

$$3.44. \frac{x'^2}{3} + \frac{y'^2}{2} + \frac{z'^2}{1} = 1.$$

$$3.45. A(0;0;0), B(1;1;1).$$

3.46. \vec{b} і \vec{d} .

3.48.
$$\begin{cases} x + y - z + 3 = 0, \\ z - 1 = 0 \end{cases} \quad \begin{cases} x - z + 2 = 0, \\ x + y + 2 = 0. \end{cases}$$

3.49. а) $a_{11}=0, a_{22}>0, a_{33}>0$; б) $a_{11}>0, a_{22}>0, a_{33}>0$, або $a_{11}<0, a_{22}<0, a_{33}<0$.

3.50. $4x - y - z = 1$.

3.51. (1;1;-1); б) (0;2;-2); в) $(\frac{3}{2}; 0; -1)$.

3.52. пряма центрів: $3x - y = 1, y - z + 1 = 1$; б) немає центрів, поверхня другого типу; в) єдиний центр (0;0;0), належить поверхні, поверхня канонічна; г) подищина центрів $x + y - z + 1 = 1$; поверхня п'ятого типу $\lambda z^2 + a'_{44} = 1$.

3.53. $O'(1;-1;1)$. $\lambda_1 = -2, \lambda_2 = 3, \lambda_3 = 6, \frac{x^2}{6} - \frac{y^2}{4} - \frac{z^2}{2} = 1$; б) $O'(\frac{1}{6}; \frac{1}{6}; \frac{1}{3})$ $\lambda_1 = -3,$

$\lambda_2 = -3, \lambda_3 = 6, x^2 + y^2 - z^2 = 1$.

3.54. $\frac{x + \sqrt{12}}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z}{-1}$ і $\frac{x - \sqrt{12}}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z}{-1}$.

3.55. $4x - y - z + 1 = 1$.

3.56. $\frac{x-}{1} = \frac{y+}{1} = \frac{z-}{0}$; $\frac{x-}{1} = \frac{y+}{-} = \frac{z-}{1}$; $\frac{x-}{-} = \frac{y+}{1} = \frac{z-}{2}$.

3.57. $x - y = 1$; $x + y - z = 1$; $3x + y + (z - 1) = 1$.

3.58. $x^2 + y^2 = 1$.

3.59. $2x^2 + y^2 - \sqrt{2}z = 1$.

3.60. $31x^2 - 11y^2 + 10z^2 - 6xy + 10xz + 10yz + 6x + 102y - 10z - 1 = 1$. Пара площин, які перетинаються по спільному перпендикуляру до даних прямих, проведеному в точці їх перетину.